

SZERVUSZ, MUFURC

Szervusz, Mufurc! – mondta Tupakka. – Ide nézz, mit hoztam neked. Mufurc mordan odanézett. – Mit? Ezt a vacakot? – Ez neked vacak?! – méltatlankodott Tupakka. – Még azt is tudja mondani, hogy „szervusz, Mufurc”.

– Mutasd! – kapott utána Mufurc, megragadta a baba lábát, és kirántotta Tupakka kezéből.

Mintha valaki azt mondta volna, hogy „jaj”, de ebben nem lehetünk bizonyosak a koppanás miatt. Mert a baba feje nagyot koppant az asztalon. S a koppanástól nem lehetett hallani a „jaj”-t. Ha ugyan mondta valaki. Mert az eseményeket tekintetbe véve csakis a babának lett volna oka jajt mondani. De az a legritkább eset, hogy egy műanyag baba beszélni tudjon. Ha tud is valamit mondani, példának okáért azt, hogy „szervusz, Mufurc”, csakis azért tudhatja, mert egy kis magnetofon van beépítve a hasába.

– Meg is nézem – mondta Mufurc, amikor Tupakka kilépett a szobából, és gyorsan lecsavarta a baba fejét. A nyaka helyén belekukkantott a hasába, nem látott benne semmit. Kirántotta hát a kezét is meg a lábát is, minden lukon bekukucskált. Semmi.

– Még hogy ez beszél?! – sziszegett megvetően Mufurc, és az asztal szélére söpörte a szájalmas babaroncsot. Kipp-kopp, kopogtak a leszakított végtagok, gurgur, gördült a fej a falapon. S mikor mind e zajok elhaltak, a hirtelen beállott csendben valaki megszólalt, azt mondta: „mrfc”.

Mufurc a babaroncsra kapta a tekintetét.

– Te szóltál?

– Mrfc – hallotta Mufurc.

„Akkor ez mégiscsak tudhatott beszélni – gondolta Mufurc. – Összerakom.”

Maga elé söpörte a babaalkatrészeket, és nekiállt.

Húzta-vonta. Feszegette. Csavarta. Kitekerte, betekerte. Pattintotta, kattintotta. Tolta. Emelte. Húzta, nyúzta.

Na, most megvan!

– Beszélhetsz – mondta Mufurc.

– Szusz fruc – mondta a baba.

Mufurcnak elnyílt a szája a csodálkozástól.

– Mi? – De aztán hamar észbe kapott. – Aha, hiszen rosszul raktalak össze!

Az már igaz. Hiszen a baba feje hátrafelé nézett, a bal keze a jobb lába helyén volt, előremutatott a keze kisujja, a lába nagyujja meg hátrafelé.

Újra nekilátott. Húzta-vonta-feszegette-csavarta.

– Na most talán jó. Beszélj!

– Crufu szuver – mondta a baba.

– Akkor még mindig nem jó. Tényleg! Az egyik lába feje még mindig hátrafelé néz. Na gyerünk.

Pattintott, kattintott.

– Most beszélj!

– Szurvesz, mufruc – mondta a baba.

Még mindig nem az igazi, de most már csak az egyik keze állt rosszul. Nekilátott Mufurc, kitekerte, betekerte.

– Na most jó! Most mondd, hogy szervusz, Mufurc!

A baba fölállt, csipőre tette a kezét.

– Te kétbalkezes, eszetlen félnótás, te babaszomorító, te balga, te szívtelen, hitetlen dinnye, te ocsú!

– Nana – mondta mérgesen Mufurc –, neked csak azt van jogod mondani, hogy szervusz, Mufurc!

– Mondom is – kiáltotta a baba, s ezzel leugrott az asztalról, átfutott a szobán, megállt a résnyire nyitott ajtóban, megfordult. – Szervusz, Mufurc! – ennyit mondott, és elszaladt. A lába sem érte a földet. Mire Mufurc az ajtóba ért, már híre-hamva sem volt a babának. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Épp akkor ért oda Tupakka.

– Na, mondta a baba, hogy szervusz, Mufurc? – kérdezte.

– Mondta – morogta durcásan Mufurc, és magára csapta az ajtót.

Szomorkodott, elhíhetitek. S ráadásul fogalma sem volt róla, mit jelenthet az a szó, hogy ocsú.

BÓRÓZS ANDRÁS. CERUZASZOBOR

A MANÓGYÁR

Na gyere – mondta Tupakka –, megmutatom.

Végimentünk egy rözsekerítéssel szegett dombocskán, a kerítés mögött almafák és egy hatalmas fehér-cseresnyefa. A fehér-cseresnyefán volt egy sárgarigófészek. Fehérre meszelt, kétszárnyú léckapu nyílt a rözsekerítésben. Tupakka kinyitotta. A téglával átabotában kirakott, foghíjas járdán megindultunk egy jó vastkos, sárgára festett falú ház felé. A vastag falba épített erős ajtó barátságosan hívogatott, de Tupakka továbbterelt a gazdasági udvarra. Innen lehetett egy falépcsőn fölmenni a padlásra. Akkor hát a padlásra lesz – gondoltam, és kopogtam fölfelé Tupakka után.

Odaföbbs egy lelakatolt ajtó őrizte a vastag falú ház padlását, vele szemben az istálló tetőtere, dugig szénával. Vártam, hogy előhalássza buggyos nadrágja valamelyik rejtélyes zsebéből a tekintélyes lakatkulcsot. De nem, a szénapadlás felé terelt. Átböccölléztünk a süppedős szénatengeren. Az istálló homlokfalánál Tupakka szétkotorta a szénát.

Ott volt.

Akkorka, mint egy gyalogszék, de amúgy igen tekintélyes. Fényes rézcsövek tekergöztek benne, izmos dugattyúk jártak föl-alá, kicsiny pörgettyűk, színes propellerek forogtak rajta, sisteregtek a hajtószíjak, láncátételek, lendkerekek. Helyre kis masina volt.

– Na ez az – mondta Tupakka. – Ez a manógyár.

Már éppen kezdtem értetlenül nézni, amikor csissz-csesz, nyiköri-nyekeri, kinyílt a gépezet végén egy ajtócska – olyasforma, mint a kakukkos óráé – és aktatáskával a hóna alatt, kísétált rajta egy vigyori manócska.

– Buff-buff. Huhu – mondta, és gyors léptekkel elűnt egy rejtett szénaalagútban.

Azon tűnődtem, hogy most ez köszönt vagy ijesztgett, amikor Tupakka újra megszólalt.

– Ez azért van, mert süt a nap.

– Mi van azért?

– Hogy vigyori.

– Mert ha nem süt?

– Akkor ajaj. Meg hajaj. Mert csendes esőben mélabús manócskák születnek, viharban mérgesek, szélben érdesek, zivatarban kotnyeések, éjjel titokzatosak, holdvilágon bölcsek, viharoson rosszmájúak, akkor meg, amikor a Rohadtsarok felől jön a rossz idő, rontóbontók.

– És mi lesz velük?

– Mi lenne?! Szétszélednek a világban, odaszegődnek egy-egy emberhez, és vigyorognak, mélabúznak, mérgelnek, érdelnek, kotnyeleznek, titokzálnak, bölcseznek, rosszmájúlnak, rontatnak, bontatnak. Min-

den embernek jut belőlük. Olyiknak nem is egy. Jaj annak, akinek három rontóbontója van.

Ijedten tekergettem a nyakam.

– Nekem is van?

Tupakka göcögve nevetett.

– Éppen négy.

Gyorsan a hátam mögé néztem. Na de oda aztán nézhettem. Mert tudtam anélkül is, hogy Tupakka mondta volna, a manócskák, amint átmennek a szénaalagúton, láthatatlanok lesznek.

Forgott az agyamban, mint a motolla. Jöttek sorra a mérgeim, az érdeim, a mélabúim, a rontásaim, bontásaim.

Hahó, de azért jókedvem is volt! S lehet, hogy bölcsen döntöttem néha-néha? Milyen manóim lehetnek?

Na, se baj, gondoltam, megkérdezem Tupakkát. De akkor már se Tupakka, se manógyár.

Egyedül álltam ott, térdig szalmában. Vissza-kecmeregtem a lépcsőig, és kopp-kopp, lejöttem.

SÍRÓS FRUKK

Sírós Frukk bömbölt. Vernyákolt – ver-ver-ver, nyervákolt – nyer-nyer-nyer, tujtújkázott – tuj-tuj-tuj, óbégatott – ób-ób-ób. Zengett tőle az Alsó, a Felső, a Középső, a Fent és a Lent. Na persze, zengett az erdő mélye is.

– Huhú, mi az? – kérdezte a medve. – Égszakadás? Földindulás? Zápor? Zivatar? Jégverés? Légiriadó?

Ezt kérdezte a farkas is. Meg a róka, a szarvas, az őz, a borz, a nyúl, a hermelin, a császármadár, a fácán... minnek soroljam, minden rendű erdei, erdőszéli és mezei állat ezt kérdezte. Mindegyik saját magától kérdezte, mert ugye, külön, külön lapultak. A medve a barlangjában, a farkas az odújában, a róka a kotorékban, a császármadár a fészken, az őz egy sombokor mélyén.

Összehúzták magukat – ajajajaj.

S közben zúgott a nyer-nyer, búgott a ver-ver, szirénázott a tuj-tuj-tuj, borzongatott az ób-ób.

– Ihaj – mondta aztán a nyúl. Naná hogy ő mondta, hisz tudhatjuk, a mesebeli állatok közül a nyúl a legokosabb, majdnem-hogy lángelme. Ez ebből is kiderül, hogy azt mondta: Ihaj!

Azért mondta, mert rájött ökelme, hogy nem égiháború és légiriadó zajlik itten, hanem csak egy gyerek sír. Méghozzá lánygyerek. Amiben teljesen igaza volt, hiszen Sírós Frukk törölmetszett lánygyerek volt. Na, a nyúl elő is merészkedett a vackáról, nyújtogatta a nyakát.

S mivel a többi állat sem esett a feje lágýára, sorjában rájöttek: gyereksírás ez, nem más. Legutolsónak a medve jött rá. Mégis ő volt az első, aki odament sírós Frukkhoz, és megkérdezte:

– Mi bajod, kislányom?

Na de aztán kérdezhetette. Mert Sírós Frukk most, hogy már közönsége is volt, még jobban rázendített. Bömbölt, ahogy a torkán kifért. Ver-nyer-tuj-óóóó!

A medve megszeppent. Nagy lehet a baj. Tekergette a nyakát, segítséget várt. Jött is nemsokára. Maga a farkas. Olyan nyájas volt, majd elolvadt.

– Mi bajod, kislány?

De válasz helyett ver-ver, felelet helyett nyer-nyer. Jött az őz is, a szarvas, a borz, a császármadár, a nyúl, a róka, az egér, a rétisas, a kékgalamb, a fácán, a nyest és a nyuszt és a menyét és az ürgebürge. Meg mindenki, aki erdön, mezőn, erdőszélen volt otthonos.

Körülállták Sírós Frukkot, kérdezték, nyugtatgatták, becézgették. De minधिába, csak bömbölt dühödten. Az állatok tanakodtak. Mit tehet-

nének? Végül is úgy döntöttek, hogy kórust alakítanak. Félkaréjba álltak Sírós Frukk elé, s a nyúl vezényletére elzengtek:

– Miért sírsz, kislány?

Dübörgött, mint a földrengés.

Sírós Frukknak kikerekedett a szeme, és a torkán akadt a tuj-tuj.

– Jaj, de éhes vagyok! – mondta megszeppenne.

– Miért nem ezzel kezdted, te számár – mormogott a medve.

– Ó, te oktondi, te balgatag, te kis buta – mondogatták a többiek, felderülve, hogy nem nagyobb a baj.

Szétszéledtek gyorsan, és hordták az ennivalót. Bükkmakot, galagonyát, kókényt, somot, mézet, répát, vadkörtét, málnát, gledicsfityegőt. A kőkénybogyóknál elfintorodott Sírós Frukk, de aki éhes, kicsire nem ad. Belakmározott, de-geszre tömte a hasát.

Körbeállták, nézték boldogan. Sírós Frukk illendően megköszönte a segítséget, felkászálódott, és elindult hazafelé. A róka meg egy lapos pillantást vetett a nyúlra, és azt gondolta: Jaj de étvágygerjesztően evett ez a Sírós Frukk. A farkas az özre nézett, és megnyalintotta a szája szélét, a rétisas lépett egyet a fácán felé, a menyét a császármadár felé sündörgött.

Huss! Egy rebbenés, egy dobbanás – és az állatok ahányan voltak, annyifelé futottak. Mindenki a maga odújába, barlangjába, vackára, fészkére.

A nyúl pihegett egy kicsit a retek helyén. „Micsoda ostoba egy kölök” – gondolta. Aztán eszébe jutott, ahogy ő a rókával meg a farkassal közös kórusban énekel. Milyen különös volt mindannyiuknak együtt lenni. Milyen... milyen is?... Lehet, hogy ez a Sírós Frukk nem is olyan ostoba?

Ha a langeszű nyúl nem tudja, mi aztán még kevésbé.

KÉRI GÁBOR – SAJÁT NEVEM